

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Săliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Hațegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Luceafărul“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Victoria“, „Vlădeasa“ și „Zlăgheana“.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 20.—, pe 1/2 an K 10.—.

DIRECTOR:
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul III.

Sibiu, 27 Iulie 1901.

Nr. 29.

Agenții băncilor.

Representanții externi ai institutelor noastre financiare, anume agenții de prin diferitele comune ale raionului de operațiune, sunt incontestabil un factor de capitală importanță în organismul institutelor de credit, de economii, de asigurări, ș. a. m. d.

Fără concursul acestor organe nici nu se poate închipui o dezvoltare mai extensivă și cu succes a operațiunilor vre-unui institut mai însemnat de bancă. Deși, poate, în anumite cazuri s'ar pute opera și fără agenți, totuși cadrul unei asemenea activități ar rămâne îngust și manipularea afacerilor ar fi împreună cu multe greutăți. Există, fără îndoială, instituțiuni mari financiare, ale căror operațiuni se limitează la un anumit centru mare, ca d. e. în capitale, porturi comerciale, orașe mari de comerț, etc.

La noi însă, după cum sunt băncile noastre astăzi organizate, fără de agenți nu s'ar putea închipui o comunicare în relațiunile de credit și o propagare în mod practic a întocmirii instituțiunii de economisire, fie aceea în orice formă, pentru populațiunea rurală, decât prin intermedierea unor persoane, cari sunt mai aproape de căminul țeranului decât institutul de bani însuși.

Interesul institutului, necesitățile clientelei rurale și în fine scopul instituției de credit, de economii sau de asigurări, reclamă serviciul neîncunjurabil al agenților externi.

Odată angajat acest factor în serviciul bunei cauze, vor trebui să se normeze și relațiile de drepturi și datorințe ale aceluia față cu institutul, care îi dă autorisarea de a-l reprezenta.

Statute, instrucțiuni și normative sunt de comun primele puncte de mănecare pentru regularea raporturilor între agenți și institut. Acestea însă în praxă în cele mai multe cazuri se dovedesc insuficiente, și mai curând ori mai târziu, organelor conducătoare li se impune imperios necesitatea de a lua alte mij-

loace și dispoziții în interesul bine înțeles al clientelei cât și al instituțiunii de care e vorba.

Ajunși aci vom găsi o deosebire foarte mare de o parte între conducerea și controlarea funcționarilor interni, prin direcțiune, resp. directorul executiv, și de altă parte între agendele de aceeași categorie îndeplinite prin funcționarii interni față cu agenții.

Natura lucrului explică această divergență, căci în centru dirigiarea ori cărei lucrări se execută mai cu înlesnire, pecând dela centru spre periferie se operează mult mai greoiu, devenind și controla mai puțin sigură. Iar pe de altă parte sub conducerea imediată a direcțiunii lucrează un corp de funcționari calificați și angajați exclusiv în serviciul institutului, cărui aparțin. Din contră, corpul agenților ce stă în serviciul institutului, este recrutat din diferite branșe, și operează pe terene foarte neegale și cu cunoștințe foarte mance în diferitele ramuri de afaceri. Funcționarul intern își va pune toate forțele sale intelectuale în serviciul intereselor institutului, pe când agentul, de regulă abia în a doua linie conlucrează la scopurile băncii. Și dacă vom analiza situația în care de facto se găsesc agenții băncilor noastre, vom vedea, că nici nu se poate pretinde dela dinșii aceeași activitate ca dela funcționari. Căci de vom trece în revistă persoanele cari reprezintă băncile noastre prin comune, vom găsi, că protopopi, preoți, notari comunali, comercianți și economi agricultori, sunt motorii din afară ai aparatului nostru financiar. Este prea natural că aceste persoane vor avea în vedere în prima linie datorințele oficiului lor principal, iar agentura ce li s'a încredințat o vor considera-o numai ca ocupație laterală. Din punctul de vedere al băncilor însă este tot atât de natural că respectivul preot-agent sau notar-agent, etc., pentru bancă este primo loco agent și mai apoi preot, notar etc.

Se va naște deci aci un conflict a două cercuri de interese. De aci urmează, că așa cum stau la noi lucrurile, agentul singur nici nu va putea satisface pe deplin interesele institutului pe care îl reprezintă. Activitatea ce o va pune în lucrările sale pentru bancă va fi numai o fracțiune din capitalul său intelectual

divisat în mai multe părți. Căci dacă considerăm, că preotul-agent d. e. mai e în cele mai multe cazuri și econom agricultor, este prea natural că singur nu va putea îndeplini cu succes funcțiunea concretă a lui.

Va trebui deci ajutat în lucrările sale dificile de o altă persoană mai dexteră în materia de operațiune, care să-i stea în ajutor din cas în cas cu consilii practice în activitatea sa de agent.

Această persoană după părerea mea nu poate fi alta decât un funcționar superior al institutului, un membru mai vechiu din corpul funcționarilor, care dominează terenul operațiilor de bancă, având o praxă îndelungată și experiențe practice pe care să fie în stare a le aplica în diferitele cazuri. Aceste experiențe practice însă, se pot câștiga tot numai prin o praxă frecventă în comunicarea imediată cu agenții.

Aceasta însă nu se poate obține numai la ghișeul casei sau în biourile institutului, ci la locul agenturii și la sediul agentului. Deci cel mai eficace mijloc de a ține regulă bună la agenți și a îmbărbăta pe agenți la acuirea unei clientele bune și sigure, va fi exmiterea funcționarilor superiori ai institutului pentru cercetarea agenților.

A cerceta locurile unde institutul are agenți, a lua în seamă la fața locului situația generală economică a respectivei comune, și a jurului, a face consultări economice cu agentul și eventual cu oameni din sinul populației, etc., aceste sunt necesități neîncungurabile, pentru ca scopul agenților să fie ajuns pe deplin.

Pe urmă afară de vizitele la agenți vor fi necesare mai târziu inspecțiuni împreunate cu încasări, scontrări și rapoarte despre dezvoltarea singuraticelor agenții în parte.

Cât pentru înființarea de posturi speciale de inspecțori de agenți, cred că aceasta e mai puțin consult.

Din contră țin mai practic exmiterea alternativă de funcționari superiori de bancă pentru scopuri de inspecție, numai cât aceasta să se facă cum s'a dis alternativ prin toți funcționarii mai vechi. Prin această direcțiune îi se oferă ocazia a primi rapoarte individuale diferite în aceeași materie. Iar prin această concluzie direcțiunii s'ar putea face pe o basă mai largă de păreri diferite. O singură obiecțiune s'ar putea pune în calea ideii pentru inspecțiunile agenților: anume speșele împreunate cu acelea. Căci fără remunerație specială în forma de diurne sau de paușal de călătorie nici nu se poate închipui această lucrare. Numai cât dacă se va face o statistică despre pierderile ce le îndură și trebuie să le îndure în decursul timpului fie-care institut de bani din cauza purtării neglijente a afacerilor la agenți sau din cauza nepriceperii agenților în afacerile concrete lor, aceea va scoate la iveală un rezultat cu mult mai nefavorabil față de speșele efective, care le reclamă inspecțiunea agenților.

Numai o privire în bilanțele și rapoartele institutelor de bancă mai vechi ne va convinge despre

mărimea sumelor, care se amortisează ca pierderi an de an.

În ori-ce caz însă, chiar și dacă prin inspecțiile amintite în definitiv nu se vor putea suprima complet pagubele la o bancă, aceasta va avea totuși un puternic mijloc paliativ la îndemână, dacă va practica mai consecuent inspecționarea regulată a reprezentanțelor sale.

#

REFLEXIUNI

la

„Problemele Reformei Băncilor“.

— Controlul. —

(*nv.*) Am dat și dau și eu o atențiune deosebită studiului cuprins în „Problemele Reformei Băncilor“, iar discuțiunea provocată în presă de acest studiu o urmăresc cu interes viu. Nu detrag nimic din valoarea vederilor manifestate. Ba chiar mă ocup special cu ele, le apreciez și reflectez la ele. Se înțelege că acestea reflexiuni sunt părerile mele individuale și că astfel le rezerv în mare parte pentru mine.

Cu toate acestea țin ca reflexiunile pe cari le am față de chestiunea *controlului* să le aduc la cunoștință generală. Nu că doar le-ași atribui vr'o însemnătate deosebită, dar cred că totuși este în interesul cauzei ca ele să fie cunoscute. Eventual numai ca să poată fi combătute.

Expunerile și vederile referitoare cuprinse în studiul amintit se resumă în propunerea concretă, ca băncile noastre să-și creeze pe cale autonomă un nou organ pentru exercitarea controlului extern, independent de conducătorii lor. Aceasta din motivul, pentru-că organele existente: comitetul de supraveghiere, adunarea generală a acționarilor și tribunalele comerciale nu sunt apte de a satisface chemării lor. Noul organ să se compună din revisori specialiști respective *revisori experți*. Cercul de activitate al acestora să se normeze în instrucțiuni speciale și să se extindă în mod obligator numai asupra lucrărilor tehnice de contabilitate, etc., iar asupra afacerilor administrative numai la cererea conducătorilor respectivei bănci.

Restul constă din motivarea acestei propuneri.

Sunt și eu de perfect acord cu părerea, ca proiectele ameliorări reformatorice să se facă din îndemnul propriu al băncilor și în cale autonomă pe toată linia. Îndeosebi doresc și insist ca organizarea și reformarea controlului să urmeze numai pe cale autonomă. Se înțelege de sine între marginile legilor în vigoare.

Țin însă să relevez și să accentuez că după natura sa controlul propriu, fie vorba de o singură persoană fizică sau fie vorba de mai multe persoane organizate într'o formațiune socială, precum sunt băncile noastre, conține și condiționează totdeauna o abnegație oare-care și o mărginire a libertății de acțiune proprie. Nu e vorba de vr'o abnegație altruistă, ci de o abnegație înțeleaptă și practică, în sensul căreia se va pretinde dela mai mulți factori din actuala conducere a băncilor noastre ca, consimțind cu prevenire la modificarea corespunzătoare a cercului lor de activitate, de present încă neprecisat și neorganizat, să conlucre în toată sinceritatea la organizarea și consolidarea controlului intern și extern al băncilor noastre. Mai ales la a celui intern.

Eu am convingerea că factorii conducători, în special directorii executivi ai băncilor noastre, recunosc și sunt conșcii de însemnătatea acestei împrejurări și că la timpul seu vor contribui cu prevenirea la delaturarea ori-cărei eventuale piedeci de aceasta natură și anume nu numai prin o ținută pasivă ci și prin energetică intervențiune activă. Prevenirea și intervențiunea aceasta contemplată formează, după părerea mea, o mare garanție pentru reușita fericită a acțiunii de reformă. Aceasta este și cauza, pentru care am relevat și accentuat aceasta împrejurare.

Aceasta împrejurare este de însemnătate atât pentru controlul extern cât și pentru cel intern. Mai ales pentru cel intern. Căci controlul intern încă este organizat sau trebuie să se organizeze din indemn propriu și pe cale autonomă sub scutul și între marginile legii și al statutelor, tocmai așa după-cum se contemplează organizarea controlului extern.

Nu știu dacă dl Dr. C. Diaconovich are vr'o propunere de reformă și relativ la controlul intern, dar constat faptul că dânsul pe acesta l'a omis expres din combinațiile de reformă ale controlului extern. Eu nu numai că nu aflu motive acceptabile pentru aceasta omitere, ci sunt chiar de părerea că controlul intern nu îl putem lăsa afară din combinație când organizăm și reformăm pe cel extern. Spre acest scop nu este suficientă simpla indicare că controlul intern și modalitățile exercitării acestuia sunt depuse în statutele și regulamentele băncilor. Pentru orientare corespunzătoare se recere o specificare mai detaliată.

Este exact că în statute și mai ales în regulamente este locul corespunzător pentru organizarea controlului intern. Dar indicarea locului nu ajunge. De interes este a se ști și a se constata după puțină, că, afară de regulile generale luate în statute de multe ori numai din cauza, pentru-că așa prescrie legea, mai posed băncile noastre și regulamente speciale pentru diferitele ramuri ale controlului intern? Și dacă da, apoi este controlul intern în acelea astfel organizat ca să corespundă trebuințelor actuale și mai ales scopului de reformare și perfecționare pe care îl urmărim?

Eu am avut și am ocaziunea de a exercita imediat controlul intern și astfel din intuițiune și experiență proprie am ajuns la cunoștință că acesta la multe bănci de ale noastre e în măsură foarte mică și destul de defectuos sau nu este încă de fel dezvoltat și organizat. Iar unde este relativ mai dezvoltat și mai organizat, acolo încă se simte deja necesitatea de o dezvoltare și organizare mai extinsă și de o perfecționare mai corespunzătoare exigențelor timpului și progresului general pe acest teren.

Dar nu numai din starea, parte neorganizată, parte necorespunzătoare, în care se află de prezent controlul intern, ci și din strinsa legătură, în care stă și trebuie să stea el cu controlul extern, condiționându-se unul pe altul, încă rezultă în mod firesc, ca organizarea, reformarea și perfecționarea lor de odată să se facă.

Nu consimt deci cu separarea controlului extern de cel intern și cu omitere din combinația de reformare a celui din urmă. Din contră recomand ca ambele să se organizeze, reformeze și perfecționeze în strinsă legătură unul cu altul și deodată.

Nu împărtășesc nici vederile, că la organizarea, perfecționarea și reformarea controlului extern ar fi indispensabilă înființarea unui nou organ de control,

instituirea revisorilor-experti. Scopul indicat și intențiunea enunțată în conferința dela 1898 a directorilor băncilor române sub nr. IV se pot realiza în deplină măsură și fără înființarea unui nou organ. De instituirea revisorilor experti nu avem — după părerea mea — de-ocamdată nici o necesitate!

Dl Dr. C. D. însuși constată în studiul seu, că legea comercială ungară este de o extremă liberalitate. Confirm și eu acest fapt. Constat însă totodată că dispozițiile pozitive ale acestei legi referitoare la societățile pe acții — băncile noastre sunt aproape toate societăți pe acții — referitoare la organele acestora și în special la adunările generale, la comitetele de supraveghiere și la compunerea statutelor, conțin și ofer o basă atât de largă, încât organizarea, reformarea și perfecționarea controlului intern și extern se pot face fără nici o restricțiune esențială și în cea mai mare măsură dorită de noi. Și apoi rămânând pe baza aceasta ne aflăm între marginile și sub scutul legii pozitive și astfel lucrările noastre de reformă nu pot fi excepționate din nici o parte.

Este adevărat, că tot pe cale socială autonomă se contemplează și instituirea revisorilor-experti.

Dar autonomia de care e vorba aici încă are marginile sale, pe cari nu e permis să le scăpăm din vedere. Și înființarea unui organ nou de control pe lângă organele existente și înființate prin lege ar pute foarte ușor provoca cel puțin o discuție asupra chestiunii, că am rămas noi oare între marginile legii și prin urmare pe baza autonomă creată și garantată de lege?

Eu cred, că nu este nici consult, dar mai ales nu este necesar ca să dăm ansă la o astfel de controversă, când ne putem ajunge scopul dorit între marginile și scutul legii existente și numai prin organizarea, perfecționarea și reformarea cercului de activitate al diferitelor organe deja existente.

Provocarea la asemenea instituțiuni ca revisorii-experti din alte state se face numai așa în general. Nu pot ști deci despre ce e vorba. Din acest motiv nici nu insist mai pe larg asupra acelor instituțiuni.

Fiind însă Anglia și America expres amintite, observ că este știut, că altcum s'au format și se dezvoltă societățile pe acții în Anglia și în statele nord-americane și altcum în statele din continentul european. În aceasta privință există două sisteme deosebite. Una dintre principalele diferențe ale acestor două sisteme este că în Anglia și America de Nord au rămas dreptul de acții și societățile pe acții pe lângă principiile și între marginile dreptului comun, pe când în statele continentului european s'a scos acest drept din cadrul dreptului comun și s'a format din el un drept special de sine stătător.

Legea comercială ungară și prin urmare și noi aparținem la sistemul din urmă. În special la sistemul adoptat și dezvoltat mai ales în Germania. Provocarea făcută prin urmare nu o consider de motiv potrivit pentru instituirea revisorilor experti.

Sum deci pentru extinderea lucrărilor de reformă și asupra controlului intern, iar de altă parte contra înființării unui nou organ de control. Cu proxima ocaziune îmi voi expune vederile și propunerile, pe cari le am cu privire la lucrările de reformă între marginile indicate aici.

Teren economic puțin exploatat.

Bine, rău, pământul este cultivat de toți plugarii noștri. Se cultivă pretutindenea în masă: cereale, leguminoase, plante textile, plante tuberculoase și rădăcinoase, în parte și plante de nutreț, cari din an în an se răspândesc tot mai mult.

Vrednică de însemnat este cultura viilor, nu mai puțin îngrijirea ce se dă baremi în unele regiuni pomărutului și legumărutului, de asemenea culturii vermicilor de mătăsă.

Se cultivă mai departe pe o scară destul de întinsă fel și fel de animale domestice; astfel că, la casa unde nu sunt rumegetoare mai mari sau cai, se găsește baremi câte o capră, câte un rimător și câteva galițe, cari sunt atât de folositoare, și de aceea foarte răspândite.

Și pe când plantele și animalele, de cari am făcut amintire, se cultivă în masă, dacă nu pretutindenea, baremi în unele regiuni, în același timp un ram economic, nu de puțină importanță, este neglijat aproape cu desăvârșire. Acesta este ramul *stupăritului*.

Aprețierea de față se referă la cultura stupăritului în Ungaria și România, despre cari ne-a fost posibil să ne câștigăm datele de lipsă.¹⁾

În Ungaria și Ardeal numărul total al stupilor în 1899 era de 660,090. Acești stupi au fost cultivați în 11,867 comune. În fiecare comună s'ar fi cultivat deci în termen mediu câte 55-6 stupi.

Dar după-ce în Ungaria și Ardeal sunt în total 12,675 comune (orașe și sate), ar rezulta, că în aproape o miă de comune (808) stupăritul nu se cultivă de loc.

În 1890 erau în țara întreagă 2.460,489 case; deci tot la a patra casă (familie) s'ar afla câte un stup.

Țara constă din 279,749-68 Kilometri \square sau vr'o 43 milioane jug. cat. Deci tot cam la 66 jug. de pământ un stup.

Numărul locuitorilor din Ungaria și Ardeal la 1890 era de 15.133,494, iar mierea produsă în 1899 a fost evaluată la 33,518 măși metriche. De locuitor nu s'ar veni nici $\frac{1}{6}$ din un chilogram și de familie cam un chilogram; am pute dice așadară că mierea ce se produce în Ungaria nici de leac nu ajunge.

Comune locuite de Români în Ardeal și Ungaria sunt 3378; dar după-ce unele din aceste comune sunt locuite atât de gr.-cat., cât și de gr.-ort., și prin urmare ele vor fi socotite și în numărul comunelor din eparchiile gr.-cat. cât și în a celor gr.-ort., să luăm în număr rotund numai 3000 comune românești. Dacă vom lua de basă numărul rotund de 55 stupi pentru o comună românească, Românii din Ardeal și Ungaria ar cultiva circa 165,000 stupi. Considerând conform evaluărilor oficiale din 1899, că fiecare stup dă 5-08 Kg. miere la 60 fileri și 0-35 Kg. ceară la 2 cor., Românii din Ardeal și Ungaria ar fi produs circa 838,200 Kg. miere și 57,750 Kg. ceară și ar fi câștigat pentru

¹⁾ Datele referitoare la locuitorii, teritorul și comunele Ungariei sunt scoase din Conscriptia guvernului pe 1890; cele referitoare la stupărit sunt scoase din Raportul despre activitatea guvernului ungar în 1899.

Datele referitoare la România sunt scoase din „Dicționarul topogr. și statistic al României de Dim. Frunzescu” 1872 și din Geografia de prof. Nic. Michăilescu 1893. Cele despre stupărit din o conscriptie făcută în timpul din urmă.

Datele referitoare la numărul comunelor românești sunt calculate pe baza șematismelor edate de consistoriile bisericilor noastre.

miere K 502,920 și pentru ceară K 115,500 în total K 618,420.

În România numărul total al stupilor după cea mai nouă conscriptie este de 305,218. Acești stupi repartizându-i pe cele peste 7000 comune (orașe, sate și cătune), s'ar veni de fiecare câte 43 stupi.

Considerând, că în România sunt de present circa 6.000,000 locuitori sau 1.200,000 familie, s'ar veni tot cam la 3-4 familii câte un stup.

Considerând, că România are 121,508 Km \square sau circa 18.955,248 jug. cat. s'ar veni un stup tot cam la 62 jug. cat.

După o evaluare făcută în 1892, când în toată țara existau 240,859 stupi, și când întreagă producțiunea mierii a fost de 235,897 Kg, iar a cerei de 48,576 Kg., toți stupii reprezentau o valoare de 728,714 franci. Valoarea celor 305,218 stupi actuali o putem de sigur pune peste un milion de franci, ori de coroane.

Din cele relevate până aici ar rezulta, că Românii din Ardeal și Ungaria, împreună cu cei din România, țin împreună circa 500,000 stupi, cari valorează la 1.600,000 coroane.

Față de întinderea cea mare de pământ pe care locuiesc Românii în Ardeal, Ungaria și România, 500,000 de stupi sunt un bagatel. Flora cea atât de bogată a câmpiilor și munților noștri trece an de an fără a fi exploatată, și în același timp noi ne plângem de vremuri grele.

Ce sunt, s. e., 55 stupi pentru teritorul unei comune? O nimica toată. Suntem pe deplin convinși că pe teritorul fiecărei comune românești ar pute să prospereze la 1000 de stupi, adică un număr de 20 ori mai mare ca cel de față. În acest cas valoarea produselor dela stupi s'ar ridica la deci de milioane. În deosebi în munții noștri, unde de prin Martie până prin Septembrie se perondează o floră fără păreche, singur în munți ar pute prospera un număr de 5-10 milioane de stupi.

Și apoi nimic mai lesnicios de cât ținerea stupilor. Chiar și celor mai mărunte animale de casă trebuie să le dăm din mână, baremi în timpul iernii, și celor mai multe și peste vară. Așa e cu rimătorii, galițele, ș. a. Numai albinele nu razimă în ajutorul omului. Ele își adună singure nutrețul, și adună un prisos foarte însemnat și pentru om.

Și, — cum albinele se sporesc de sine și se țin singure, cu puține spese necesare la facerea coșnițelor și stupinei și pe lângă puțină îngrijire, — nimic n'ar fi, poate, mai acomodat pentru poporațiunea noastră săracă, ca tocmai ținerea stupilor.

Nu se poate trage la îndoială folosul mierii ca nutreț, pentru îndulcirea felurilor mâncări și beuturi în locul zăharului și ca medicină, apoi pentru facerea unui vin și oțet destul de bun, cum și în comerț. Folositoare este și ceara. Ori cât lumea a înaintat și înaintează, perfecționând aparatele de iluminat și născocind fel și fel de materii în acest scop, totuși ceara poate face încă mult timp bune servicii poporațiunii dela țară ca materie de iluminat.

Credem a fi dovedit, că terenul stupăritului la noi este puțin exploatat și că se impune exploatarea lui altfel ca până acum.

Spre ajungerea acestui scop trebuie pornită o propagandă cu sistem și neîntreruptă.

Stupăritul va trebui predat în mod cât mai practic în seminariile noastre teologice și pedagogice, pe lângă cari ar trebui să se înființeze stupării model. Asemenea cale va trebui urmată și în scoalele noastre

poporale, în ale căror grădini de asemenea vor trebui înființate stupării.

În timpul vacanțelor să se deschidă cât mai multe cursuri de stupărit pentru învățători, conduse de oameni aveau pricepuți și îndemânatici; iar peste iarnă să se țină prelegeri sistematice pentru popor, stăruind îndeosebi asupra coșnițelor celor mai potrivite pentru el și modul manipulării lor.

Despărțimintele Asociațiunii, institutele noastre financiare, Reuniunile învățătoresci, etc. să excreie premii pentru cei ce se apucă de stupărit și fac spor vădit în el. Ca premii să se dea mai cu samă coșnițe bune, mașini de extras mierea, mașini pentru gătitul fagurilor artificiali, recuisite de stupărit, etc., și nu bani.

Dacă astfel se va procedea, avem firma speranță, că stupăritul va intra într-o fază de dezvoltare, căci el acum în multe locuri este în decadentă. În secolul al XVIII, s. e., „capânlăii strîngeau din Muntenia până la 450,000 ocale de miere“, care se exporta; semn deci, că în provinciile românești stupăritul era odinioară în floare.

Avem datorința să stăruim ca producțiunea din timpurile bune de odinioară să fie ajunsă și întrecută.

R. S.

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 25 Iulie 1901.

© Tirgul monetar este încă tot liniștit. Cererea se învîrtesce încă tot între margini modeste, iar numărul este abundent. Nici comerțul și nici bursa nu usează de disponibilitățile abundante. Între astfel de relațiuni tendința înclină spre o ieftinire și mai mare a capitalului și cu toate acestea bursele continentului suferă de o crasă, care (după cum am amintit în numărul trecut) nu-și află altă cauză decât în excesul speculațiunii. Deși crasa este generală, totuși nu are peste tot locul aceeași intensitate. În Germania crasa are un caracter mai gray, și va fi mai durabilă din cauza desastrului financiar produs de falimentele mai multor bănci și stabilimente industriale. În Belgia și Franța sdruncinarea este mai circumscrisă și astfel și efectele acestea vor avea o durată mai scurtă. În Austro-Ungaria se speră o îmbunătățire a situațiunii numai în urma unei înviorări a acțiunii pe teren economic.

Așa dar pretutindeni dăinuiește o situațiune anormală în urma exceselor speculațiunii și de această stare de lucruri vor profita, fără îndoială, fondurile solide. „Nu trebuie să ne lăsăm a fi prea descuragiați, scrie Mesager de Paris, dificultățile actuale nu sunt datorite lipsei de bani, ci sunt o crasă provocată de abținerea capitalurilor. Va veni o zi când acestea vor vedea că printre titlurile depreciate, unele pot da loc la plasamente bune și lucrurile se vor restabili de sine.“

Situațiunea în genere a rămas aproape neschimbată față de periodul expirat.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din raportul publicat de ministerul de agricultură la 20 Iulie a. c. scoatem următoarele date mai însemnate privitor la situațiunea agricolă și a semănăturilor: În decada a doua a lunii Iulie a domnit în cele mai multe regiuni ale țării — cu excepțiunea comitatelor ardeleni — timp secetos și cald. Fortunile, ploile parțiale și grindina, ce au obvenit în acest timp, nu au cauzat pagube mai însemnate, de oare-ce în partea cea mai mare a țării seceratul s'a sfârșit, în parte mare s'a făcut și căratul și adăpostirea bucatelor. În Ardeal, unde și în timpul din urmă a plouat aproape încontinuu, bucatele coapte au suferit mult. În urma imblătitului s'a constatat, că atât grâul, cât și seara, orzul și ovėsul în multe locuri nu dau mai mult de 3—5 măji metriche la jug. cat. dar sunt cercuri și chiar comitate întregi unde recolta se ridică până la 6¹/₂ și 7 m. m., iar în economii singuratiche mai bine cultivate recolta se ridică până la 8, 10 și chiar 12 m. m., în parte precumpenitoare de calitate îndestulitoare, bună și foarte bună. Resultatul recoltei se poate califica în general slab. Recolta grâului va fi cu vr'o 3 milioane m. m. mai mică decât în an. tr. Recolta secării este ceva mai bună decât a. tr., dar cu atât sunt mai slabe rezultatele obținute la orz și ovės. După combinațiunile oficiale ultime recolte grâului va fi de 35.164,500 m. m. față de 38.434,171 m. m. în an. tr., a secării de 11.605,000 m. m. față de 11.128,120 m. m. în an. tr., a orzului de 10.132,400 m. m. față de 11.730,818 m. m. în an. tr., și a ovėsului de 9.693,100 m. m. față de 10.297,738 m. m. în an. tr. Cucuruzul așteaptă ploae în toate regiunile țării, afară de Ardeal, unde în urma ploilor îndelungate se mai sapă și acum în multe locuri și a rămas galbin și plin de burueni. Situațiunea cartofilor este până acum satisfăcătoare; totuși și ei așteaptă în multe locuri ploae, iar în Ardeal încep a se strica din cauza ploilor. Legumele așteaptă ploae; curechiul este năpăstuit în unele locuri de omide și de pureci. Hemeiul se desvoaltă în mod favorabil. Meiul și hrîșca semănate târziu au trebuință de ploae. Unde a fost multă secetă, cânepa și inul au rămas mici. Plantațiunile de tutun târzii, în multe locuri vor da o recoltă slabă. Napii de zahăr și nutreț în o mare parte a țării au trebuință de ploae. A doua respectivă a treia cositură a plantelor de nutreț — a luțernei și trifoiului — a fost slabă, cucuruzul de nutreț nu se desvoaltă îndestulitor și mohorul încă începe a duce lipsă de ploae. Uscarea și adăpostirea fânului de liveți nu s'a prea putut face în mare parte a Ardealului. Ploile și exundările i-au cauzat mari stricăciuni. Otava în cea mai mare parte a țării va rămâne mică în urma secetei. Pășunile în cele mai multe regiuni sunt lipsite de iarbă. Recolta viilor promite a fi foarte favorabilă. Poame peste tot au rămas puține.

În România. Din cauza condițiunilor nefavorabile — spune „Conservatorul“ — au suferit mult fasolele (păstăioasele). Ogoarele de fasole, cari n'au putut fi prășite sunt pline de burueni, iar fasolele, din cauza ploiei, n'au putut să înflorească bine și să producă roade. Inul și cânepa, ca plante cari cer multă umezeală atmosferică, s'au desvoltat foarte bine. Cultura acestor plante comerciale e însă, în România, de importanță relativ mică. Porumbul e frumos și înalt; acum însă, în stadiul formării știuleților, are și el

nevoe de un timp frumos, pentru-ca planta să nu degeneze în buruiană, în dauna produsului. *Nutrefurile* sunt splendide; atâta timp cât va ține ploaia nu pot fi însă tăiate. În același cas se află și *cerealele de vară*, care sunt în general frumoase. Din nenorocire timpul umed călduros a favorizat în mod extraordinar desvoltarea parazitului *Peronospora viticola*, care produce pe vițe boala periculoasă cunoscută în România sub numele de „Mană”, a cărei acțiune nefastă a compromis cea mai mare parte din recolta *viilor* din anul acesta.

DIN REUNIUNI.

„*Astra*”, pentru *înaintarea economiei*. În adunarea cerc. a desp. „*Hida-Huedin*” ținută la 7 Iulie 1901 în Banfi-Huedin s'a disertat, între altele, „*Despre clasa de mijloc și folosul meseriilor*”.

*

Cu ocaziunea adunării cercuale a desp. „*Beiuș*” al Asoc., ținută în Beiuș la 27 Iun. a. c., dl profesor Vasiliu Ștefanica a cetit disertațiunea: „*Instrucțiunea repetițională economică*”, care se va da publicității de însuși autorul. A doua disertațiune a cetit'o dl R. Cupar despre „*Greșelile noastre*”. Ambele disertațiuni au fost urmărite cu viuă atențiune. Tot în această adunare s'a statorit un premiu de K 20— pentru *lucru de mână femeesc*.

*

Premii economice fără concurenți și lipsă de prelegători populari. De o serie mai îndelungată de ani *despărțământul* „*Seliște*” al „*Astrei*” a distribuit cu ocaziunea adunărilor sale cercuale câteva premii acelor femei de pe teritoriul desp., cari s'au distins în cultivarea grădinilor de legumi; pentru-că în aceste părți legumăritul este mult mai negles decât pomăritul. Nu mai departe decât chiar anul trecut la adunarea cercuală ținută în Orlat, s'au distribuit în acest scop trei premii. Printre țărancele din Orlat au luat parte la concurs și d-na Dreglici, soția dlui protopretor din Seliște și d-na preoteasă Decei din Orlat, cari deși cele mai vrednice pentru a li-se acorda premii, au renunțat în favorul țăranelor. De data aceasta cele 3 premii au rămas neimpărțite din lipsă totală de concurențe.

În anul trecut comitetul cercual a fost adresat și un circular către agenturile comunale în chestia ținării de *prelegeri populare*. Circularul însă nu a fost luat în samă, și prelegeri nu s'au ținut. Mărturisim, că multă, de tot multă indolență se ivesce în toate părțile; și ea în loc de a scăde, parecă crește, chiar și acolo, unde se părea că încep a se desgheta inimile. Unde nu se țin de loc prelegeri economice populului, nu e mirare, că nu se îmbie concurențe la premii, deși pentru o țerană un premiu de 10, 20 sau 30 K nu poate fi de desconsiderat. Suma premiilor în scopul legumăritului s'a mărit cu K 20—, donate de dl George Brătean, șef de secție i. r. al Căilor fer. rom. cu locuința în Seliște. Ne place a crede, că pe viitor nu va mai fi lipsă de concurențe și nici de prelegători.

*

Adunarea generală și expoziția Reuniunii agricole a Sașilor ardeleni vor avé loc în Orăștie dela 21—24 Sept. a. c. Anume *expoziția* va fi aranjată de Reuniunea cerc. agricolă săsească

din Orăștie și se va deschide la 21 Sept. Vor fi reprezentate următoarele patru grupe: I. *Plante*: bucate, plante tuberculoase și rădăcinoase, plante comerciale și de nutret; legume, poame, struguri, flori, etc. II. *Animale*: vite de rasa Pinzgau, încrucișeri din rasa animalelor nobile cu rasa indigenă; cai; galițe; albine. III. *Industria agricolă*: lapte, unt, brânză, unsoare, făină, oleu, aluaturi, ș. a.; vin, rachiu, oțet ș. a.; miere, ceară, turte cu miere; in, cânepă, lână, mătasă, tort, țesături, etc. IV. *Mașini*, recuisite, mijloace de învățământ, etc.

Comitetul central al Reuniunii a votat în scopul premierilor suma de K 800, anume 4 premii à K 30, 14 à K 20, 32 à K 10, 14 à K 5, în total 64 premii.

În 24 Sept. învățătorul de agricultură P. Herbert va ține o prelegere despre „*Vitele de Pinzgau*” și grădinarul suprem L. Fischer: *Privire asupra culturii rasionale a pomilor*.

Atragem încă de pe acum atențiunea On. public asupra numitei expoziții și a acelor prelegeri, cari merită să fie vedute resp. ascultate și de un număr cât mai mare de Români din toate părțile.

ÎNVEȚĂMÎNT.

Anuarul școlii comerciale superioare greco-orientale române din Brașov, pe anul XXXII al existenței sale. An școl. 1900—1901. Publicat de Arseniu Vlaicu, director. Brașov, Tip. Ciurcu et Comp. Iunie, 1901. Constă din doue părți. *Partea I* se extinde pe 64 pag. și conține un studiu despre „*Curenții și rațele electrice*”; apoi un prea interesant raport asupra chestiei „*Fisica și expoziția universală din 1900 în Paris*” de prof. A. Ciortea. *Partea II* cuprinde „*Date școlare*” și se extinde pe 75 pag. cuprinzând 14 capitole: despre personalul didactic, materialul propus în an. școl. 1900—1901, lucrări scripturistice din l. rom., examenele de maturitate, societatea de lectură a elevilor, instituțiuni și mijloace de învățământ, stipendiști, internști și alți beneficiari, cronică an. școl. 1900—1901, mulțămită publică, avis pentru anul viitor (cu o instrucțiune pentru gazdele școlarilor, legi și pedepse disciplinare pentru elevi, și conspectul cărților folosite în școală), statistica elevilor după clase, clasificățiunea elevilor, tablou despre examenele de maturitate și lista premiaților.

Studiile au fost propuse de 11 profesori și 2 cateheți. Au fost înmatriculați în cl. I = 44 elevi, în cl. II = 36, în cl. III = 23, în total 103, din cari 5 au părăsit școala. După naționalitate 100 Români, 3 Germani. Afară de 11 din părțile Bănatului și 4 din România, toți ceialalți elevi au fost din Ardeal. Au fost clasificați cu *foarte bine* 21, cu *bine* 14, cu *suficient* 19, cu *nesuficient* 39, au *repășit* 5, au *părăsit școala* 5.

Din tabloul despre examenul de maturitate rezultă, că în anul școl. 1900/901 au depus examenul cu succes 20 elevi, față de 23 în an. școl. 1899/900. Examenul verbal de maturitate s'a ținut la 13 și 14 Iun. v. sub presiul dlui Vasile Voina protopop onor., ca comisar al consistorului archid. în prezența dlui Nicolae Putnok, dir. gimn. Lugoj. ca repres. al ministerului de culte și a dlui Iakab Fekete, inginer sup. și dir. la școala de meserii din Târgul-Murășului ca repres. al Minist. de comerț.

An. școl. 1901/902 se va începe la 1 Sept. st. v. 1901. Inscrierile se fac în 31 Aug. 1 și 2 Sept. v. Taxa de primire este 8 cor., didactru 60 cor. și

alte taxe 6 + 10 cor. Stipendiști au fost 16. Scutiți de didactru pe anul întreg au fost 26 elevi, pe 2 trimestre 3, pe jum. an școl. 6.

*

Primirile în școala superioară veterinară din Budapesta. Cu începutul an. școl. 1901—1902 în această școală se primesc numai elevi cu examen de maturitate dela gimnasia și școale reale. Pentru elevii *puri eminenti* și cei cu calcul general *bun* sunt sistemate numeroase stipendii parte de câte K 800, parte de câte K 600. Petițiunile pentru stipendii trebuie adresate ministrului de agricultură prin rectorul școlii veterinare superioare (az állatorvosi főiskola rectori hivatala) în Budapesta, și sunt a se instrua cu testimoniu de maturitate în copie autenticată și cu atestat de paupertate.

*

Curs pentru valorarea poamelor. Ministrul de agricultură ung. a dispus, ca la institutul de grădinarit din Budapesta să se țină un curs pentru valorarea poamelor dela 26—29 Aug. a. c. La cursul acesta pot să participe atât bărbați cât și femei, și cei-ce în scopul însușirii cunoștințelor trebuincioase la valorarea poamelor — ar dori să participe, vor avea să înștiințeze prin o simplă scrisoare direcțiunea numitului institut de grădinarit (unguresce: M. K. kertészeti tanintézet igazgatóságának, Budapest, I. ker. Gellértheyy, Ménesi-ut 45.) Participanții n'au să plătească nimic pentru instrucție; dar în același timp spesele de călătorie și de întreținere în timpul cursului vor avea să le supoarte înșiși participanții.

*

Pentru promovarea culturii galitelor s'au înființat colonii noi în Cașovia, Debrețin, Cluj, Keszthely, Rimaszombat, Pápa, Szent-Imre și Ada, unde pentru soiuri de galite indigene se dau în schimb galite de soiuri străine. Cea dintâi colonie de acest fel a fost înființată la Gödöllő.

Ad. Nr. 441—1901.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de *învățătoare suplentă pentru lucrul de mână* la școala civilă de fete a Asociațiunii se publică concurs.

Doritoarele de a ocupa acest post au să prezenteze următoarele documente:

- atestat de botez;
- document despre cualificațiunea cerută prin legea statului pentru ocuparea posturilor de învățătoare la școalele civile;
- o arătare despre studiile pregătitoare și despre ocupațiunea de până acum;
- un atestat despre cunoștința în teorie și în praxă a lucrului de mână;
- să dovedească, că vorbește bine românește și unghuresce, eventual și nemțesce.

Vor fi preferite acele concurente, cari — pe lângă cualificația din lucrul de mână — mai au cualificație și din oare-care categorii de studii, indeosebi din grupul limbilor.

Învățătoarea suplentă primește o remunerație anuală de K 600.—, solvită în rate lunare anticipative, și întreagă întreținerea în internat.

Învățătoarea angajată va avea să dea directoarei mână de ajutor la agendele internatului.

Postul este a se ocupa cu 1 Septembrie st. n. a. c.

Terminul de concurs expiră la 20 Aug. st. n. a. c.

Din ședința comitetului central al Asociațiunii pentru lit. și cult. popor. român, ținută în Sibiu la 11 Iulie 1901.

Șuluțu.

Dr. I. Beu,
secr. II.

Calendarul săptămânii.

(28 Iulie — 3 August st. nou).

Țile	Cal. Greg.	Cal. Iulian
Dum.	28 Inocențiu	15 SS. M. Chiric și Iul.
Luni	29 Marta	16 S. Muc. Atinogen
Marti	30 Avdon	17 † M. Marina
Merc.	31 Ignat Loiola	18 M. Iacint și Emil.
Joi	1 Aug. Petru	19 Cuv. Macrina
Vineri	2 Porțuncula	20 (†) S. Proroc Ilie
Sâmb.	3 Stefan	21 C. Simeon și Ioan

Terminele ultime pentru admin. dărilor și comențințelor erariale.

Iulie 31: 10% dare după interesele capitalizate cu 30 Iulie 1901 (art. de lege XVI din 1869, § 3).

Trageri la sorti.

Iulie 30: Losuri Clary.

August 1: Losuri de Stat 1860, 5% (tr. de serii). — Losuri Crucea roșie italiană (trag. de premii și amort.). — Losuri Braunschweig (tr. ser.). — Losuri Sachsen-Meiningen (tr. de premii). — Losuri Finlandeze (tr. ser.). — Losuri turcesci 3%.

Scadența cupoanelor.

August 1: Renta com. 4³/₁₀% bil. fl. 2'10. — Renta austriacă de investițiune 3¹/₂% K 3'50. — Oblig. cu premii Bodencredit austr. 3% aur, 1889, fl. 1'47. — Scrisuri fonciare Bodencredit Anstalt Sibiu 5¹/₂% fl. 2'75. — Scrisuri fonc. Sparcassa Sibiu 5% fl. 2'50. — Scrisuri fonciare Banca ung. com. B.-Pesta 4 și 4¹/₂% K 4— și fl. 2'25. — Scrisuri fonciare Cassa de păstrare centr. Budapesta 4¹/₂% fl. 2'25. — Oblig. com. ale Băncii hipot. ung. 4% fl. 4— Priorit. Ferdinand Nordbahn 4% fl. 4—

Țirgurile (Bălciurile).

(19—31 Iulie st. v.)

Iulie 19. Alparet (până în 20-lea). Basna.⁹ Beiuș (până în 20-lea). Cefta. Petriș. Sân-Georgiul săsesc.⁹ Vaida-Recea (până în 20-lea). 20. Lipova. 21. Deva.³ Miheș.⁹ 22. Canija turcească. Kecskemét (până în 23-lea). Verșet. 23. Măgheruș.¹ 24. Ocna⁹ (comit. Alba inf.). Prejmer.¹ 25. Brețcu.¹ 26. Bran.¹ Caransebeș (până în 29-lea). 27. Uioara.¹ 28. Gyoma (până în 29-lea). Merczidorf (Carani). Reghinul săsesc (17—19 țirg de oi, 20—23 țirg de cai, 24—27 țirg de vite cornute). Rodna veche. Sebeșul săsesc (țirg de oi). 29. Ațel. Apoldul mic. 30. Canija mare. Eperjes⁹ (până în 1 August). Mocrin. 31. Avrig.¹ Haroscherec (până în 3 August).

⁹ = în aceeași zi și țirg de vite, ¹ = 1 zi, înainte țirg de vite
² = 2 zile înainte țirg de vite, etc.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 24 Iulie 1901.

%	V I E N A		B u d a p e s t a	
	vinde	vinde	vinde	vinde
5	Renta unificată Bancomitei, Mai, Nov., 16% dare	99.25	99.45	99.25
5	Renta unificată arg. Ian. Iulie, 16%	99.20	99.30	99.20
5	Losuri d. a. 1854 și h. 200— v. c. 200%	185—	183—	185—
5	" " " " 1860 și h. 500— " 200%	140.50	140.50	140.50
5	" " " " 1864 și h. 100— " 200%	171.50	172—	171.50
5	" " " " 1864 și h. 100— " 200%	208.50	209.50	208.50
4	Datoria publică austriacă.	118.55	118.50	118.55
4	Renta austr. aur., scut. de dare.	95.80	96.25	95.80
3 1/2	" " " " de invest.	84.80	—	84.80
4	Renta unificată austr.	118.55	118.55	118.55
4	Renta unificată austr., scut. de dare.	93.10	93.10	93.10
4 1/2	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur.	121.25	121.25	121.25
4 1/2	" " " " 1889, arg.	101.30	101.30	101.30
4 1/2	" " " " 1876, aur.	119.30	119.30	119.30
4	" " " " unific. cu premii și 100 h.	174—	174—	174—
4	sc. de dare	144.50	145.50	144.50
4 1/2	Oblig. unific. de regali	100.70	100.75	100.70
3	Impr. p. regali. Portii de fer.	83.25	83.25	83.25
3	Oblig. cu premii a C. fer. turc. și 400 fr.	101—	101—	101—
3	Impr. bulgar 1889	94.50	94.50	94.50
3	Impr. cu prem. al orașului Viena	92.25	92.25	92.25
5	Oblig. Soc. Temes-Bega	260—	260—	260—
5	Los. p. regaliara Dunării, și 100 h.	92.25	92.25	92.25
4	Impr. de Cred. fonc. austr.	95.25	95.25	95.25
3	Impr. de Cred. fonc. austr. cu premii, 1880	254—	254—	254—
4	Banca austro-ungară	100—	100—	100—
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta.	98.25	98.25	98.25
4 1/2	Oblig. com. ung. Pesta, amort.	103—	103—	103—
4	" " " " 50 ani	94—	94—	94—
4 1/2	" " " " Pesta, cap.	99—	99—	99—
4 1/2	Inst. de credit fonciar ungar	100.80	101—	100.80
5	Banca hipotecară ungară	92.25	92.25	92.25
4 1/2	" " " " " " " "	98.50	98.50	98.50
4 1/2	" " " " " " " "	98.25	98.25	98.25
4 1/2	" " " " " " " "	98.50	98.50	98.50
4 1/2	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani	99.25	99.25	99.25
4 1/2	" " " " " " " "	120—	120—	120—
4 1/2	Casa de păstrare Sibiu, em. IV.	99.25	99.25	99.25
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. IV.	99.25	99.25	99.25
4	Basilica, și h. 50—	17.25	17.40	17.25
3	Credit, și h. 100—	393—	392—	393—
4	Clary, și h. 40— v. c.	145.50	145.50	145.50
4	Soc. p. Navie. Dunărea, și 100 h. v. c.	500—	500—	500—
4	Buda, și h. 40—	158—	158—	158—
4	PAHY, și h. 40—	162—	164—	162—
4	Crucea roșie austriacă, și h. 10—	48.50	50—	48.50
4	Rudolf, și h. 10—	26—	25.90	26—
4	Salin. și h. 40— v. c.	205—	205—	205—
4	Salzburg, și h. 20—	82—	82—	82—
4	St. Genois și h. 40— v. c.	238—	238—	238—
4	Triest, și h. 50—	175—	175—	175—
4	" " " " și h. 50—	—	—	—
4	" " " " și h. 4—	9.50	9.50	9.50
4	Galbini austr. sau ung.	11.88	11.40	11.88
4	c. reg.	11.34	11.34	11.34
4	Napoleon (20 fr. sau 8 h. v. a.)	19.05	19.05	19.05
4	5 ruble rusești	23.54	23.54	23.54
4	5 ruble germ.	23.54	23.54	23.54
4	5 ruble germ. aur.	117.60	117.70	117.60
4	Trans. 100 fr.	95.30	95.45	95.30
4	Ruble, bilete, 100	253.75	253.75	253.75
4	Lei românesc, 100	—	—	—

Prețul per bucată

Valute.

Losuri.

Se comandă la Administrația „Re-

Prețul: câte K 3.—

Anul I (1900). — Anul II (1901).

Annulari Băncilor Române

Prețul: pros. K 1.—, leg. K 1.50.

de Dr. C. Diaconovich.

Problemele Reformei Băncilor,

In editura Delegațiunii Băncilor Române

au apărut:

Numerul vizitatorilor preste 10,000 pe an.

Legătura cu vapoarele danubiene.

Stațiune a trenului Expres și Orient-Expres pe linia

Budapesta-Orșova-București.

Inceputul sezonului la I Mai.

Vindea radical: reumatism cronic, podagră, rachiță, hemoroid, anemie, boale de rinichi și beseică, conturbări ale circulațiunii sângelui, etc.

Aer azonic. Tot confortul posibil. Lumină electrică. Muzică militară. Teatru.

situată în valea romanică a Cerni.

Stațiune balneară internațională în Banat

(Herkunsterbad, Ungaria).

Băile Herculane (Mehadia).

92.50	Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	77.25
77.25	" " " " internă 4%	" " "	78—
78—	" " " " externă 4%	" " "	79—
79—	" " " " 1898	" " "	79—
91.50	Fonc. rurale 50%	" " "	91.50
91.50	" " " " 4%	" " "	91.50
79.50	" " " " 50%	" " "	79.50
79.50	Seris. fonc. urb. București 50%	" " "	79.50
74.25	" " " " " " "	" " "	74.25

Cursul din 25 Iulie 1901.

Bursa de București.

7.75	Grâu de Banat	prima per 50 kg. vinde	7.75
8.25	" " " "	" " "	8.25
8.15	" " " "	" " "	8.15
8.15	" " " "	" " "	8.15
7.80	" " " "	" " "	7.80
6.95	" " " "	" " "	6.95
6.40	" " " "	" " "	6.40
7.45	" " " "	" " "	7.45
5.30	" " " "	" " "	5.30
13—	" " " "	" " "	13—
49.50	" " " "	" " "	49.50
42.50	" " " "	" " "	42.50

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 24 Iulie 1901.